سیستمهای عامل

نيمسال اول ۲۰-۲۰

شماره دانشجویی: ۹۹۱۰۵۵۶۱

دانشکدهی مهندسی کامپیوتر

تمرين چهارم

پاسخ مسئلهی ۱.

در جواب به این سوال می توان گفت که پیجهای حافظه به یک اندازه نیستند و به یک اندازه بودن آنها می تواند مشکلاتی همانند مشکلات زیر به وجود بیارن:

- بهرهوری ناکارآمد حافظه (تکهتکه شدن داخلی): وقتی فرآیندها به کل اندازه استاندارد صفحه نیاز ندارن، بخش استفاده نشده صفحه هدر میره. به این موضوع تکهتکه شدن داخلی میگن.
- مشکلات عملکرد برای داده های حجیم: برای فرآیندهایی که با مجموعه های داده بزرگ سروکار دارن، استفاده از صفحات با اندازه استاندارد می تونه منجر به افزایش بار مدیریت صفحات شه و دسترسی به حافظه رو کند کنه.
- انعطاف پذیری محدود: صفحات با اندازه ثابت ممکنه برای همه نوع برنامهها، به خصوص اونهایی که نیازهای متغیر حافظهای دارن، بهینه نباشن.

حالا راههایی که میتونیم این مشکل رو حل کنیم به این صورته:

- اندازههای متفاوت صفحه (ترکیبی از اندازههای صفحه): بعضی از سیستمهای مدرن از بیشتر از یک اندازه صفحه پشتیبانی میکنن. این روش به سیستم عامل اجازه میده تا حافظه رو به شکلی تخصیص بده که بیشتر به اندازه مجموعه دادههای یک فرآیند مناسب باشه. مثلاً، صفحات بزرگ میتونن برای برنامههایی که نیاز به حافظه زیادی دارن استفاده شن، در حالی که صفحات کوچکتر برای فرآیندهای کمتقاضا به کار میرن.
- صفحات بزرگ و صفحات عظیم (HugePages): تو لینوکس و بعضی از سیستمهای عامل شبه یونیکس، یه ویژگی به نام HugePages وجود داره که اجازه استفاده از اندازههای بزرگتر صفحه (مثل ۲ مگابایت یا ۱ گیگابایت) رو برای برنامههای خاص میده، که باعث کاهش بار مدیریت تعداد زیادی صفحات میشه.
- صفحه بندی تقاضامحور و جابجایی (Swapping): اگرچه راهحل مستقیمی برای مشکل اندازه صفحه نیست، صفحه بندی تقاضامحور (بارگذاری صفحات به حافظه فقط زمانی که نیاز هستند) و جابجایی (انتقال صفحات بین رم و دیسک) می تونه تاثیر اندازه های ناکارآمد صفحه رو با بهینه سازی نحوه استفاده از حافظه کاهش بده.

هر کدوم از این راهحلها با معایب خودشون همراه هستن. مثلاً، در حالی که اندازههای بزرگتر صفحه می تونه بار مدیریت تعداد زیادی صفحه رو کم کنه، می تونه منجر به تکه تکه شدن داخلی بیشتر شه اگر درست مدیریت نشه. به همین دلیل، سیستمهای عامل اغلب مکانیزمهایی رو فراهم می کنن تا این عوامل رو بر اساس نیازهای سیستم و برنامههایش تعادل ببخشن.

پاسخ مسئلهي ٢.

پاسخ مسئلهي ٣.

در اینجا میدانیم که به صورت کلی در سیستمهای ۳۲ بیتی ۴ PTE size بایت یا همان ۳۲ بیت است. حال برای پیدا کردن تعداد PTEها خواهیم داشت:

$$Number of PTEs = \frac{Page Size}{PTE Size} = \frac{\mathbf{f \cdot 49}}{\mathbf{f}} = \mathbf{1 \cdot 7f}$$

در مورد استفاده از حافظه واقعی برای کمتر کردن سایز Page Table، سیستم عامل بخشی از حافظه فیزیکی (واقعی) رو برای ذخیره جدولهای صفحه کاملاً پر شده باشند یا حتی همیشه در حافظه باشند.

همچنین روش Demand Paging سیستم عامل اجازه میده فقط اون صفحاتی (و در نتیجه جدولهای صفحه) رو به حافظه بارگذاری کنه که در حال حاضر نیازه، و اینکار اثر حافظهای جدولهای صفحه رو کاهش میده.

تو سیستم جدول صفحه چند سطحی، فقط جدول صفحه سطح بالاتر (سطح_۲ در این مورد) باید کاملاً در حافظه حضور داشته باشه. جدولهای صفحه سطح پایینتر (سطح_۱) به موقع بارگذاری میشن. این کار به شدت میزان حافظه واقعی لازم برای جدولهای صفحه رو کاهش میده.

در مورد آدرس ۳۲ بیتی هم ما سه بخش زیر را داریم:

- آفست ۱۲ بیتی: مکان دقیق درون یک صفحه رو مشخص می کنه (چون۴۰۹۶ = ۲۱۲، که اندازه صفحه است). آفست ۱۲ بیتی برای پیدا کردن بایت دقیق در صفحه ۴ کیلوبایتی که فرآیند می خواد بهش دسترسی داشته باشه، استفاده می شه.
- جدول صفحه سطح ۱۰ بیتی: این قسمت آدرس برای ایندکس کردن در جدول صفحه سطح ۱ استفاده می شه. ۱۰ بیت برای جدول صفحه سطح ۱ استفاده می شه تا در جدول صفحه سطح ۱ مشخص شده (که توسط PTE سطح ۲ اشاره شده) ایندکس بشه، که دوباره می تونه ۲۰۲۴ ورودی داشته باشه.
- جدول صفحه سطح_۲ ۱۰ بیتی: این قسمت آدرس برای ایندکس کردن در جدول صفحه سطح_۲ استفاده می شه. ۱۰ بیت برای جدول صفحه سطح_۲، یکی از ۲۰۲ (۲۱۰) ورودی های موجود در جدول صفحه سطح_۲ رو ایندکس می کنه. این ورودی به یک جدول صفحه سطح_۱ در حافظه اشاره می کنه.

این ساختار اجازه میده تا مدیریت یک فضای آدرس مجازی بزرگ (۴ گیگابایت در یک سیستم ۳۲ بیتی) انجام بشه، در حالی که اثر حافظهای جدولهای صفحه رو با استفاده از تکنیکهای صفحهبندی سلسله مراتبی و صفحهبندی تقاضامحور، قابل مدیریت نگه میداره.

پاسخ مسئلهی ۴.

الف

در اینجا از آنجایی که میانگین زمان دسترسی به حافظه $a \cdot ns$ بوده و دسترسی TLB هم ns است. حال دو حالت داریم:

• در حالت TLB hit زمان دسترسی به این صورت است:

 $time\ to\ access\ memory = \bigvee ns(TLB) + \Delta \cdot ns(Memory) = \mathcal{P} \cdot ns$

• در حالت TLB miss داریم:

 $time\ to\ access\ memory = \verb§§§ ns(TLB) + \verb§§§ ns(PageTable) + \verb§§§ ns(Memory) = \verb§§§§ ns(Memory) = \verb§§§ ns(Memory) = \verb§§§§ ns(Memory) = \verb§§§ ns(Memory) = \verb§§§§ ns(Memory) = \verb§§§ ns(Memory) = \verb§§§§ ns(Memory) = \texttt§§§ ns(Memory) = \texttt§§§ ns(Memory) = \texttt§§§ ns(Memory) = \texttt§§§ ns(Memo$

حال با توجه به ضریب ۵۰ TLB درصد خواهیم داشت:

$$Avarage\ Time = rac{1}{7} imes extcolor{9} \cdot ns + rac{1}{7} imes 11 \cdot ns = A\Delta\ ns$$

حال درصورتی که TLB نداشته باشیم داریم:

 $Avarage\ Time = \Delta \cdot ns(PageTable) + \Delta \cdot ns(Memory) = 1 \cdot ns$

با قیاس کردن این دو حالت میتوان فهمید که روش TLB با ضریب ۵۰ درصد میتواند میانگین زمان دسترسی را ۱۵ نانو ثانیه کاهش دهد.

ك

اگر ضریب hit rate را H در نظر گرفته و زمان میانگین را T در نظر بگیریم داریم:

 $T = H \times (Time\ for\ TLB\ hit) + (N - H) \times (Time\ for\ TLB\ miss)$

يس داريم:

 $T = \mathcal{F} \setminus ns$, $Time\ for\ TLB\ hit = \mathcal{F} \cdot ns$, $Time\ for\ TLB\ miss = \mathcal{F} \setminus ns$

$$\Rightarrow$$
 ۶۱ = $H \times$ ۶۰ + (۱ - H) × ۱۱۰ \Rightarrow ۵۰ H = ۴۹ \Rightarrow H = ۰/۹۸ بنابراین ضریب TLB می بایست ۹۸ درصد باشد تا میانگین زمان ۶۱ نانو ثانیه شود..

پاسخ مسئلهي ۵.

الف

برای آنکه کمترین تعداد جدول صفحات را پیدا کنیم میدانیم میدانیم که Page Size ما ۶۴ کیلوبایت بوده و سایز Entry ما ۴ بایت بوده، به این ترتیب داریم:

Entries of Number =
$$\frac{\text{Size Page}}{\text{Size Entry Table Page}} = \frac{\text{PDDTPbytes}}{\text{Vbytes/entry}} = \text{NP, VLV}$$

هر جدول صفحه می تونه ۱۶۳۸۴ ورودی داشته باشه (همانطور که محاسبه شد). چون هر جدول صفحه در یک صفحه جا می گیره، حداقل اندازه لازم برای هر جدول صفحه، اندازه یک صفحه است، که ۶۴ کیلوبایت است.

ب

در ابتدا می بایست بیتهای آفست را تعیین کنیم، به این ترتیب داریم:

Bits Offset = $\log_{\Upsilon}(\mathcal{F}\Delta\Delta\Upsilon\mathcal{F}) = \Upsilon\mathcal{F}$ bits

آز آنجایی که آدرس مجازی ما ۲۴ بیت بوده خواهیم داشت:

Bits Table Page = Bits Address Virtual Total – Bits Offset = $\Upsilon\Upsilon - \Upsilon = \Lambda bits$

چون ۸ بیت برای جدول صفحه استفاده می شود، و هر ورودی مربوط به یک صفحه است، یک جدول صفحه سطح یک برای آدرس دهی کل فضای آدرس مجازی کافی است.

<u>ج</u>

چون فضای آدرس فیزیکی ۳۲_بیتی است، ورودیهای جدول صفحه باید شامل شماره صفحه فیزیکی به علاوه هر متادیتا دیگری باشند. با فرض اینکه کل آدرس فیزیکی ۳۲_بیتی برای آدرس دهی استفاده میشه (که شامل شماره صفحه فیزیکی و آفست درون صفحه میشه)، تعداد بیتهای موجود برای متادیتا بستگی به این داره که چند بیت برای نمایش شماره صفحه فیزیکی لازمه.

شماره صفحه فیزیکی توسط فضای آدرس فیزیکی منهای بیتهای آفست (که در این مورد برای صفحات فیزیکی و مجازی یکسان است) تعیین میشود:

Bits Number Page Physical = Space Address Physical - Bits Offset = ۳۲ - ۱۶ = ۱۶bits بنابراین، تعداد بیتهای موجود برای متادیتا در هر ورودی:

Bits Metadata = Size Entry Table Page – Bits Number Page Physical = mr - 19 = 19 bits mr = 19 هر ورودی در جدول صفحه می تونه ۱۶ بیت متادیتا داشته باشد.

پاسخ مسئلهي ۶.

پاسخ مسئلهي ٧.